ROK II. — ZESZYT I. CENA ZESZYTU 3 K.

KRAKOWSKI PRZEGLĄD TEATRALNY

19 JULJUSZ SZYLLER 19.

KLISZE Z ZAKŁADU ST. WEHANYKA w KRAKOWIE.

Rok II. Nr. 1

KRAKOWSKI PRZEGLĄD TEATRALNY

TYGODNIK ART.-LITERACKI DLA SPRAW TEATRU, LITERAT. DRAM. I SZTUKI

WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ.

Redakcja i Administracja: KRAKÓW, CZAPSKICH 3
otwarta od godz. 9 do 10 przed południem i od godz. 3 do 5 po poł.

Prenumerata pisma wynosi: półrocznie 70 kor. (50 mk.) — kwartalnie 35 kor. (25 mk.) — Numer pojedynczy 3 kor. (2·50 mk.). Do nabycia w księgarniach, ajencjach pism i kasach teatralnych.

KRAKÓW SOBOTA 3 STYCZNIA 1920 ROKU.

STANISŁAWA WYSOCKA.

Po kilkuletniej nieobecności powróciła do nas i to prawdopodobnie na czas dłuższy znakomita tragiczka sceny polskiej, długoletnia artystka teatru im. Słowackiego p. Stanisława Wysocka. Z Krakowem imię i karjera sceniczna Wysockiej związana jest najściślej, tu bowiem rozwinęła się na gwiazdę scen polskich, tu talent jej na chwałę sztuki rozbłysł w sprzyjających warunkach pełnią swych artystycznych walorów. To też z przybyciem p. Wysockiej, puls krakowskiego życia teatralnego uderzył silniej, powstaje bowiem nadzieja, że w ciężkich dzisiejszych warunkach sceny im. Słowackiego, talent artystki dźwignie repertoar i dopomoże do podniesienia wszystkich artystycznych czynników teatru krakowskiego.

W przededniu zapowiedzianych występów p. Wysockiej na scenie miejskiej przypomnimy najpobieżniej najważniejsze etapy rozwoju talentu znakomitej artystki.

Pracę na scenie rozpoczęła w r. 1894 w trupie Puchniewskiego w Rosji. Następnie grała w towarzystwie Felińskiego w Lublinie do r. 1898. Od r. 1899 do 1901 pracowała w Poznaniu za dyrekcji Rygiera, poczem pozyskaną została dla Krakowa, gdzie odrazu zajęła stanowisko pierwszej dramatycznej bohaterki. Z ważniejszych ról, jakie w ciągu 10-letniego pobytu odtwarzała na scenie krakowskiej, najcelniejszemi artystycznemi kreacjami były: Balladyna, Róża Weneda, Gwinona, Djana, Lukrecja Cenci, Jewdocha, Judyta, Elektra, Laura, Rebeka, Pani Alwina, Pani zamku Osterot, Irena z Ibsena, „Gdy zmarli zmartwychwstaną“, Jördis w „Rycerzach północy“, Róża Berndt i w. i.

Po wyjeździe z Krakowa założyła Wysocka w Kijowie na początku roku 1915 „teatr eksperymentalny“. Uczyniła to za namową sławnego rosyjskiego reformatora teatru Stanisławskiego, który jej radził rozpoznać tę pracę „dla przyszłej Polski“. Dzieje te opowiedziała artystka w interwiewie dziennikarskim, zamieszczonym w „Gońcu“, z którego też czerpiemy podane niżej szczegóły. Z gronem młodych aktorów, a po części amatorów, rozpoczęła artystka próby na wzór „Studjów“ moskiewskich w swojem mieszkaniu. Rezultaty okazała szerszemu ogółowi dopiero w rok później, wystawiając przeróbkę „Świerszcza za kominem“ Dickensa. Było to przedstawienie tak wyjątkowo piękne, w każdym kierunku zharmonizowane i takie wywarło wrażenie, że natychmiast znalazły się środki materjalne na stworzenie osobnego teatru dla dalszego prowadzenia rozpoczętego dzieła. Wynajęto cały dom, w którym twórca teatru Polskiego w Warszawie architekt Przybylski wybudował amfiteatr według wskazówek artystki i dnia 1 października 1916 otwarto przemiły, dziwnie zaciszny teatrzyk przedstawieniem dramatu młodego literata kijowskiego J. Czajkowskiego p. t. „Prawda“. Przez dwa sezony (z przerwą w lecie r. 1917) darzyła p. Wysocka Kijów przedstawieniami, które wszystkie dowodziły jednej prawdy, że — kierownictwo tworzy teatr. Siły, które tam występowały, były przeważnie młode i nieznane; rezultaty zaś z niemi osiągnięte przewyższały niejeden teatr ze zgranym oddawna i rutynowanym zespołem. Kto widział przedstawienie takie jak „Upiory“, „Intruz“, „Wnętrze“, „Siostra Beatrix“, „Panna mężatka“. „Balladyna“ z bardzo ciekawemi dekoracjami młodego malarza Józefskiego, „Rosmersholma“, „Cyd“ ten zrozumiał że nietylko Polacy ale i Rosyanie i Ukraińcy uważali ten teatr za ewolucyjne zjawisko w artystycznem życiu Kijowa.

Pierwszy przewrót bolszewicki w r. 1918 położył kres „Studjom“ Wysockiej. Bolszewicy zajęli dom, zburzyli amfiteatr i urządzili tam koszary. Ale artystka nie spoczęła i w jesieni tegoż roku założyła znowu polski

teatr w klubie „Ogniwo“, który przetrwał aż do inwazji Petlury. Jednocześnie mnóstwo młodych sił aktorskich rosyjskich garnęło się do polskiej artystki. Władając świetnie językiem rosyjskim, mogła uczyć w swoich szkołach teatralnych. I Petlurowcy mieli ochotę pozyskać ją dla ukraińskich „Studjów“, czemu jednak odmówiła.

Z drugiem przyjściem bolszewików powołano artystkę przymusowo — jak to zwykł czynić rząd bolszewicki — do komitetu teatralnego kijowskiego i zamianowano ją jednym z reżyserów i pedagogów w rosyjskim teatrze Sołowcewa. Jednocześnie pozwolono jej prowadzić polski teatr, który się nazywał państwowym, a który artystka otworzyła przedstawieniem „Wyzwolenia“. Po zajęciu Kijowa przez Denikina, gdy Wysocka postanowiła powrócić do kraju, całe społeczeństwo kijowskie urządziło jej pożegnalny, jubileuszowy obchód, który złączył w hołdzie dla naszej artystki przedstawicieli inteligencji polskiej, rosyjskiej, ukraińskiej i żydowskiej.

Po uciążliwej czterotygodniowej podróży znalazła się Wysocka wraz z mężem swoim Drem Stanisławskim w Krakowie, gdzie będzie miała niebawem sposobność rozwinąć przed oczekującą jej z gorączkowem zaciekawieniem publicznością skarby swego talentu, intuicji i scenicznego doświadczenia, zdobytego w okresie pracy na samodzielnem stanowisku dyrektorki polskiego teatru w Kijowie. Na tytułowej stronie zamieszczamy portret artystki. *P.*

TEATR MIEJSKI IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

„NINA“

Dramat w 4 aktach Leopolda Kampfa.

Dramat Kampfa jest znakomitem dziełem teatralnem. Nie dążył tu Kampf do rozwiązania jakiegoś specjalnego zagadnienia filozoficznego, nie miał zamiaru oczarować literacką robotą. W mistrzowsko skomponowanej całości, w powiązaniu scen z najdalej idącą logiką konstrukcji dramatycznej, w żywości djalogu i prawdzie psychologicznej osób, tworzących dramat, dał rzecz skończoną. „Nina“ jest dramatem doskonale przystosowanym do warunków sztuki dramatycznej i wywołującym bardzo silne wrażenie własnemi wartościami. Temat „Niny“ jest odwiecznym, jak odwieczną jest potrzeba miłości, której tryumfalny pochód przez świat znaczy się łuną spalających się w radości lub cierpieniu jestestw.

Serce musi tu pęknąć profesorowi Larsonowi, który w starszych już latach ożenił się z młodą dziewczyną Niną, pracownicą w kantorze kupieckim, ażeby uczuciem miłości ku niej opromienić sobie życie, poświęcone przedtem chemji. Tak samo, jak Niną, zaopiekował się Larson kiedyś młodym praktykantem krawieckim, w którym po jakimś czasie odkrył talent rzeźbiarski. Mario Silva zasłynął jako artysta. Młodzi zapłonęli ku sobie miłością. Nina broni się przed nią długo i uparcie, Mario przechodzi tortury. Larson długo nie przeczuwa dramatu, jaki naokoło niego rozgrywa się. Aż przejrzał, aż poznał stan rzeczy, kiedy Nina w namiętnem podnieceniu żąda pocałunków, mocniejszych niż przedtem... Znalazł się na wąskiej ścieżce nad przepaścią. Chce losem rozstrzygnąć z Mariem walkę o Ninę. W obronie swojego szczęścia posuwa się aż do oszustwa. Mario przegrał. Stawką było życie. Chce jeszcze Larson naprawić tę grę nieuczciwą, wymusza na młodym rzeźbiarzu wyjazd, zamiast śmierci, ale później, przekonawszy się, że stracił już wszystko w stosunku do Niny, sam usuwa się z drogi.

Proces psychiczny Niny przeprowadził Kampf z głęboką znajomością kobiecego serca. Każdy jej czyn, każde słowo, wprost każdy mimowolny odruch jest nawskróś prawdziwy. Postać ta ma w sobie pozatem tyle szlachetnych rysów, że łatwo jej zdobyć współczucie widza i jego wyrozumiałość dla rzeczy, która jest — jak ona mówi — silniejsza od niej. Ale i Larson i Mario mają za sobą sympatję słuchacza, więc cała atmosfera dramatu, przesiąknięta tragicznym patosem, przypomina dramat antyczny i jego fatalistyczną filozofję losów bohaterów.

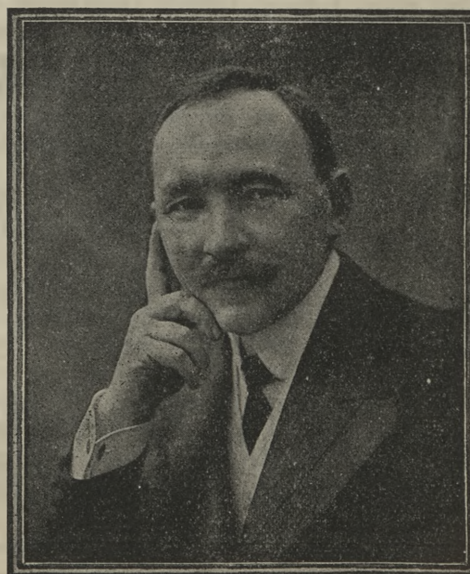
Dawno już nie miało się w teatrze im. Słowackiego wrażeń tak pełnych, jak na premjerze „Niny“. W doskonałem wykonaniu wystąpiły wszystkie zalety dramatu, napisanego z prawdziwem poczuciem sceny i możliwości aktorskich. Przygotowanie sztuki odpowiedziało w całej pełni godności stołecznego teatru. Ten znaczny sukces naszego teatru zapisać trzeba na rachunek pieczołowitej i świadomej celu reżyserji p. Sosnowskiego, który rolą prof. Larsona wzbogacił szereg swoich najlepszych kreacyj. Bohaterkę sztuki grała p. Anna Zielińska. Artystka, którą Kraków po kilkomiesięcznej przerwie powitał z radością, rozwinęła w grze swej w roli Niny całe bogactwo talentu, wszystkie odcienia gry przemyślanej, wyrazistej, pełnej intuicji aktorskiej i doskonałego wczucia się w skomplikowaną psychę Niny.

Występujący po raz pierwszy na scenie krakowskiej, nowo pozyskany p. Władysław Bracki odniósł również pełne powodzenie dzięki doskonałym dla roli Maria warunkom głosu, dykcji, inteligentnego odczucia intencji autora. Jako przedstawiciel na amantów bohaterskich jest p. Bracki doskonałym dla teatru krakowskiego nabytkiem. W tercecie doskonałych ról pierwszoplanowych wyróżnił się bardzo korzystnie p. Wasilewski, doskonale zagranym epizodem w akcie trzecim.

„Nina“ Kampfa jest walnem zwycięstwem dyrekcji p. Trzcińskiego, zarówno jako sztuka literacka, jak nie mniej jako utwór dający rozległe i wdzięczne pole do gry aktorskiej, które zespół teatru im. Słowackiego świetnie wyzyskał pod reżyserją p. Sosnowskiego.

MICHAŁ ŚWIERZYŃSKI.

Dziecko Krakowa, syn wielce zasłużonego i cenionego artysty malarza ś. p. Saturnina Świerzyńskiego, Michał Świerzyński jest obecnie jednym z nielicznych przedstawicicieli rodzimej polskiej twórczości o charakterze wybitnie narodowym we współczesnej muzyce-

Michał Świerzyński.

Od lat trzydziestu rozwija w Krakowie skrzętną działalność jako pedagog muzyczny, kompozytor, pjanista, akompanjator, twórca poważnych dzieł muzycznych i illustrator teatralnych dzieł, wreszcie jako kapelmistrz

operowy i zbieracz zabytków muzyki staropolskiej. Poważny i wartościowy dorobek kompozytorski stawia Świerzyńskiego w rzędzie najskrzętniejszych pracowników.

Michał Świerzyński urodził się w r. 1870 w Krakowie. Pierwsze studja muzyczne odbył w krakowskiem konserwatorjum u Żeleńskiego, poczem kontynuował zdobywanie wiedzy muzycznej w Warszawie i w Pradze. Wybitny talent i znaczna inwencja pozwoliły Świerzyńskiemu już w okresie studjów zawodowych dać się poznać w charakterze kompozytora licznych illustracyj muzycznych do sztuk teatralnych. Największem uznaniem cieszyły się „Betlejem", „Wigilia św. Andrzeja", „Ukraińcy", „Jojne Firułkes", „Śpiący rycerze", „Jan Kochanowski", „Stare miasto" i wiele innych. W najulubieńszej dla siebie dziedzinie pieśni był najpłodniejszym, zbiór jego pieśni śpiewanych na koncertach nie tylko w Polsce, ale i zagranicą, dochodzi 300 dzieł, z czego z górą sto ukazało się w druku. Jest rzeczą znamienną a wielce charakterystyczną, że w Niemczech pieśni Świerzyńskiego są znacznie popularniejsze i znacznie większem cieszą się powodzeniem aniżeli w Ojczyźnie.

Niezmiernie wydatną i pożyteczną działalność rozwinął Świerzyński jako organizator i kierownik chórów oraz kapelmistrz. Od r. 1890 kieruje po kolei chórami akademickimi, „Lutni" krakowskiej i Sokoła, tworzy własne amatorskie zespoły chóralne żeńskie i męzkie, pisząc dla nich kwartety á capella i z towarzyszeniem orkiestry. Próbuje nadto sił swoich w najtrudniejszym dziale muzyki w symfonii, których napisał cztery. Wyjątki z nich grane były na koncertach kompozytorskich w latach 1903, 1908, 1911 i 1912, gdzie dał treściwy obraz swej twórczej działalności, której wykwitem były wyjątki z oper „Ksenia", „Zosia" i opery buffa „Nocleg w Apeninach".

W r. 1906 powołany zostaje na kapelmistrza opery we Lwowie, skąd powraca na stanowisko profesora instytutu muzycznego a następnie konserwatorjum krakowskiego, dla wykładu gry fortepjanowej i harmonji. Z licznego zbioru utworów fortepjanowych o charakterze pedagogicznym najcelniejsza jest serja 20 zeszytów „Utworów fortepjanowych dla młodych pjanistów", które uzyskały zaszczytne wyróżnienie w konserwatorjum wiedeńskiem. W dalszym ciągu swej kompozytorskiej działalności Świerzyński napisał dwie suity ludowe, wiele utworów fortepianowych, skrzypcowych i orkiestrowych, przytem 38 większych kantat, z których dwie zyskały pierwsze nagrody. „Zbiór pieśni polskich" (48 utworów) doczekał się dziewięciu wydań; drugi zbiór pieśni ludowych, jak również zbiory kolend cieszyły się wyróżniającem powodzeniem w kraju. W r. 1913 na zaproszenie Zarządu gł. Tow. nauczycieli szkół wyższych podjął się pracy zbierania dawnych pieśni ludowych i lokalnych w kraju, w celu uchronienia ich od zupełnej zagłady. Na wzmiankę zasługuje też wspaniały i natchniony „Hymn polski" napisany w r. 1918 na upamiętnienie wielkiej chwili wyzwolenia Ojczyzny. Hymn ten zyskał wysokie uznanie w kołach muzyków oraz w szerokich sferach muzykalnego ogółu, jako przepotężny wyraz podniesionego uczucia narodowego. Płynna jego melodja, ujęta w rytm majestatyczny utrwala się silnie w uchu i pamięci. Sfery miarodajne nie rozstrzygnęły jednak jeszcze sprawy „upaństwowienia" tego dzieła.

Napisane w r. 1919 nowe jasełka p. t. „Boże Narodzenie" są ostatniem dziełem Świerzyńskiego, w którem jego wiedza i inwecja muzyczna splotły w przepiękny wieniec melodyj najpiękniejsze i najstarsze melodje kolend polskich, zawarte w zbiorach kantyczek. Całość pełna prostoty, ujęta w ramy przepięknej uwertury a zakończona kolendą „Lulajże" i melodją poloneza z w. XV., odnalezionego w starych nutach katedralnego archiwum krakowskiego, nadaje się ze wszech miar jako popularne widowisko świętalne, w którem melodja ukochanych naszych i od dzieciństwa wypiastowanych kolend polskich brzmi w czystości nieposzlakowanej, utrwalając tradycję przekazywaną z pokolenia w pokolenie.

Krakowski „Teatr powszechny" wystawiając z pietyzmem „Boże Narodzenie" Świerzyńskiego, zdobył tytuł do wdzięcznego uznania.

W. Pr.

MARJA CZERNEKÓWNA.

Jednym z niepospolitych talentów scenicznych w zakresie ról operetkowych jest Marja Czernekówna, artystka Teatru Nowości w Krakowie.

Marja Czernekówna rozpoczęła zawód artystki w Krakowie na deskach sceny ludowej w r. 1911 pod ówczesną dyrekcją Edmunda Rygiera, debiutując w „Sztygarze". Szereg miesięcy potem utrzymuje się w repertoarze komedjowym, wychodząc z twardej szkoły reżyserskiej Rygiera. Po półtora roku występuje w teatrze w Sosnowcu pod dyrekcją Majdrowicza, następnie pracuje w teatrze wileńskim pod dyrekcją Baranowskiego, występując w zespole tego teatru gościnnie w Petersburgu. Już ówczesne oceny krytyków teatralnych wypadły dodatnio dla artystki.

Wśród zamieci wojennej angażuje artystkę do operetki w Lublinie dyr. Halicki i tam rozwija się jej talent, który obecnie od kilku miesięcy na scenie Teatru Nowości zajaśniał w całej pełni. Obdarzona naturalnym, dźwięcznym głosem, ładnymi zewnętrznymi warunkami, mająca wiele pomysłowości aktorskiej i sporą dozę wprost żywiołowego humoru, p. Czernekówna stała się ulubienicą publiczności. Przy tych zaletach,

sumienna praca inteligentnej artystki uczyniła z niej siłę wybitną, wysuwającą się na czoło zespołu.

Z celniejszych ról p. Czernekówny zasługują na wzmiankę: Gonda w „Rozwódce“, Rózia w „Wicemałżonku“ — Helena Zarembianka w „Polskiej krwi“.

Marya Czernekówna, art. teatru Nowości.

Marosza w „Manewrach jesiennych“ — Bessy w „Targu na dziewczęta“ i Molly w „Gejszy“. Zamieszczony wyżej portret artystki przedstawia ją właśnie w tej ostatniej roli. Kraków poznał p. Czernekównę w operetce „Polska krew“, która dzięki jej grze utrzymuje się stale na bieżącym repertoarze. *s. p.*

ZE SCEN POLSKICH.

Nowe teatry w Warszawie. W tych dniach otwarto w stolicy w dawnych Salach Resursowych nowy teatr „Reduta“. Wnętrze nowego teatru przedstawia się wykwintnie i stylowo. W gmachu nowego teatru Warszawa zyska wytworny przybytek sztuki, który już samą swą intymnością pozyska w szalonem tempie stały fawor publiczności. Inicjatorami i kierownikami nowej sceny są znani i cenieni artyści pp. Osterwa i Limanowski.

Jako pierwszy utwór „Reduta“ wystawiła nowy dramat Przybyszewskiego „Po nad śnieg“.

Utwór ten obudzający żywe zainteresowanie głębią poruszonych myśli, wystawiony będzie niebawem także na scenie teatru im. Słowackiego w Krakowie.

Teatr Marywil. Magistrat, pragnąc zaspokoić potrzeby estetyczne najszerszych warstw ludności stołecznej, postanowił założyć w Warszawie wielki teatr powszechny. Zanim warunki ekonomiczne kraju pozwolą na wybudowanie odpowiedniego, a niezbędnego dla stolicy gmachu teatralnego, wyposażonego w najnowsze udoskonalenia techniczne, postanowiono stworzyć na razie scenę powszechną o możliwie wysokim poziomie artystycznym, chociaż w warunkach, technicznie skromniejszych. W tym celu wynajęto na $1^1/_2$ roku najodpowiedniejszy z pośród istniejących w Warszawie gmachów teatralnych, a mianowicie dawny teatr Argus (ostatnio „Stołeczny“), przy ul. Bielańskiej Nr. 5.

Teatr mieszczący z górą 1.200 miejsc, oraz widownię letnią na 1.600 miejsc, otrzymał nazwę „Marywil“ (od dawnego placu, na którym zbudowane zostały obecne teatry miejskie oraz ratusz).

Specjalna trupa, odpowiadająca zamierzeniom tego teatru, utworzona będzie w najkrótszym czasie. Na razie wchodzi do teatru „Marywil“ zespół dawnego teatru Letniego. Widowiska rozpoczęły się w dniu 20 b. m. komedją St. Kozłowskiego „Rotmistrz v. Waldeck“ z pp. Gasińskim, Fertnerem i Beliną w rolach głównych.

Widowisko marjonetkowe. P. Henryk Zbierzchowski, powieściopisarz i autor kilku sztuk, napisał 3-aktowe satyryczne widowisko marjonetkowe pt. „Narodowy Raj“. Widowisko to po raz pierwszy wystawiono w Warszawie w sali Stow. techników w Wieczór Sylwestrowy. W widowisku tem wystawiono najpopularniejsze postacie świata politycznego, społecznego i artystycznego stolicy. Figury marjonetkowe wykonane zostały przez artystę-rzeźbiarza Zygmunta Kurczyńskiego i p. Mirę de Chetel.

Arystofanes na scenie warszawskiej. Jak donoszą pisma warszawskie Dyr. Lorentowicz projektuje w najbliższym czasie wystawienie na scenie teatru Rozmaitości sztuki Arystofanesa p. t. „Babie koło“.

Będzie to niewątpliwie „evenement“ w warszawskim świecie artystycznym.

Przekładu sztuki Arystofanesa dokonał prof. Cięglewicz, wybitny znawca literatury starogreckiej.

Pracownia dekoracyjna od dłuższego czasu zajęta jest przygotowywaniem scenicznej oprawy dla „Babiego koła“. Będzie nią ulica w Atenach, wykonana ze ścisłem zachowaniem stylu przez prof. Tichy'ego.

Bierze udział w sztuce również i chór żeński, składający się z 24 osób.

Tekst muzyczny opracował prof. Henryk Opieński' dając transkrypcję motywów starogreckich, zaczerpniętych ze źródeł oryginalnych.

Mimo, iż „Babie koło“ będzie bodaj najstarszym z wystawianych kiedykolwiek w Warszawie utworów dramatycznych, treść komedji tej tryska taką aktualnością, że chciano ją nawet zatytuować „Bolszewiczki“.

Nowy teatr we Lwowie. W d. 6. listopada u, r. otwarł swe podwoje w sali teatru „Rozmaitości“ przy ul. Szaszkiewicza teatr literacko-artystyczny pod nazwą „Czwórka“. Artystyczne kierownictwo nowego teatru objął znany artysta scen warszawskich p. Marek Windheim, kierownictwo muzyczne spoczywa w doświadczonych rękach p. Andy Kitschman, byłej dyrektorki muzycznej operetki lwowskiej i teatru „Nowości“ w Warszawie. W skład dyrekcji wchodzi nadto Seweryn Michałowski, ulubieniec Lwowa i Warszawy. Personal artystyczny stanowią prócz tych trzech filarów pp. Aniela Milska. Nina Niovilla, i Janina Szymulska, oraz panowie: Michał Halicz, Leon Łętowski, Jerzy Rygier i Jan Szkudelski. Administracyjnym dyrektorem teatru jest p. Marjan Tarłowski.

Na program, prócz numerów solowych, składają się sketsche, farsy i operetki.

Teatr „Czwórka“ cieszy się jak dotąd znacznem powodzeniem.

REPERTOARY TEATRÓW POLSKICH.

POZNAŃ.

Teatr polski: 25 grudnia „Betlejem polskie“ L. Rydla — 26 po poł. „Gejsza“, operetka w 3 aktach Jonesa — wieczorem „Kupiec wenecki“ — 27 po poł. „Kopciuszek“ A. Walewskiego — wieczorem 27 i 28 „Betlejem polskie“ — 29 „Gri-Gri“, operetka Linckego — 30 „Młody las“ Herza.

Teatr Wielki: 25 „Betlejem Polskie“ — 26 „Betlejem Polskie“ — Wieczór baletowy — 27 „Batlejem Polskie“, „Królewski jedynak“ — wieczorem „Halka“ - 28 „Betlejem Polskie“, wieczór „Straszny Dwór“ 29 „Betlejem Polskie“ — wieczór „Szpieg“ — 30 „Betlejem Polskie“, wieczór „Madame Butterfly“.

CIESZYN.

(Repertoar teatru śląskiego).

26 grudnia w Skoczowie: „Wicek i Wacek“ - 28 grudnia w Jaworzu: „Miód Kasztelański“ — 29 grudnia w Cieszynie: „Wicek i Wacek“ — 30 grudnia we Frysztacie: „Wicek i Wacek“ — 31 grudnia w Cieszynie: „Wieczór Sylwestrowy“ - 1 stycznia w Darkowie: „Miód Kasztelański“ — 3 stycznia w Trzyńcu: „Wicek i Wacek“ — 4 stycznia w Bielsku: „Wicek i Wacek“ — 5 stycznia w Skoczowie: „Marcowy kawaler“ i „Majster i czeladnik“ — 6 styczuia w Dziedzicach na Żebraczy: „Wicek i Wacek“ — 7 stycznia w Jabłonkowie: „Wicek i Wacek“ — 8 stycznia w Cieszynie: „Medor“.

LWÓW.

Teatru miejski: We środę 31 grudnia o godz. 7 wieczór „Seans“, operetka w 3 aktach St. Dunikowskiego i Fr. Koniora, godzina 11 w nocy „Noc Sylwestrowa“ — 1 stycznia 1920 r. o godz. 3 popoł. po raz piąty „Wąsy i peruka“, komedja Józefa Korzeniowskiego, o godz. 7 wiecz. „Straszny Dwór“, opera narodowa Stanisława Moniuszki — 2 stycznia „Rycerz z łabędziem“, 3 akt. romantyczna historya Brun. Winawera, w niezmienionej obsadzie — 3 stycznia popoł. „Wąsy i peruka“, komedya Józ. Korzeniowskiego - 3 stycznia wiecz. „Seans“, operetka w 3 akt. St. Dunikowskiego i Fr. Keniora — 4 stycznia „Zasadzka“, sztuka w 4 akt. Henryka Kostermaeckersa — 5 stycznia „Tosca“, opera w 3 akt. Pucciniego.

WILNO.

Teatr polski: 23 grudnia „Rzeczywistość“, B. Gorczyńskiego — 25 popoł. „Pan Poseł“, wieczór „Betlejem Polskie“, Rydla — 26 „Małżeńswo Lili“, wiecz. „Betlejem Polskie“ — 27 „Damy i huzary“, wiecz. „Betlejem Polskie“ — 28 „Betlejem Polskie“. — W próbach „Wicek i Wacek“, Przybylskiego.

Repertuar Teatru Nowoczesnego: 23 „Warszawiacy w Ameryce“, operetka Philippsa.

Nowy utwór I. Marcinowskiej na scenie Teatru Ludowego w Wilnie. Znana poetka Jadwiga Marcinowska, obdarzyła scenę polską nowym popularnym utworem dramatycznym, pod tytułem: „Szopka“. Rzecz osnuta jest na tle bohaterskich walk Legionów Piłsudskiego o niepodległość Polski.

Inny popularny utwór tejże autorki, p. t. „Legioniści“, wystawiany był na scenie Teatru Ludowego 20 razy! 19-te przedstawienie zaszczycił swą obecnością Naczelnik Państwa.

ŁÓDŹ.

25 popoł. „Małżeństwo Loli“, wiecz. „Polityka“ — 26 „Podróż po Warszawie“ wiecz. „Pan Poseł“ - 27 „Bez tarczy“, wieczór „Tajemniczy Dżems“.

Z TEATRÓW PROWINCYONALNYCH.

Z Przemyśla donoszą: Tutejszy niedawno powołany do życia „Teatr Polski“ rozwija obecnie nader ożywioną działalność. W dnie świąteczne odegrano „Chrześniaka wojennego“ i „Na Łyczakowie“ przy szczelnie wypełnionej sali. Publiczność miejscowa tylko wyjątkowo w dnie świąteczne jawi się w teatrze, zaś w innych dniach zapomina, że mamy stałą scenę polską, i odnosi się do niej z obojętnością, właściwą prowincji. Także pewne sfery, zgrupowane wokół „Fredreum“ i „Organizacyi polskiej“, które we wrześniu szumnie zapowiadały, że będą teatr popierały, starają się na każdym kroku uniemożliwić istnienie stałego teatru. Nawet jeden z recenzentów miejscowych, który najczęściej o teatrze wogóle nie wspomina, stara się tendencyjnemi sprawozdaniami ośmieszyć w opinii teatr. Wszelkie usiłowania garstki ludzi, by stworzyć i utrzymać kulturalną placówkę, rozbijają się o małostkowe ataki prowincjonalnych „grabarzy sztuki“.

WIADOMOŚCI Z TEATRÓW KRAKOWSKICH.

JUBILEUSZ EUG. KOSZUTSKIEGO.

Miejski teatr powszechny w dniu 30. grudnia u. r. uczcił specjalnym wieczorem 30-lecie pracy ulubieńca szerokich kół publiczności krakowskiej, członka personalu

Jubilat, Eugeniusz Koszutski.

teatru p. Eugenjusza Koszutskiego. Na program wieczoru złożyło się kilka numerów obejmujących różne działy i rodzaje scenicznego kunsztu. Otworzyło go przedstawienie zapomnianej już komedji Michała Bałuckiego „Teatr

amatorskt", w której jubilat odegrał charakterystyczną rolę Czecha Hubiczka. Wykonanie roli zaświadczyło, że p. Koszutski rozporządza samorodną vis comica w komedjowym repertuarze i może być w tym kierunku cenną pomocą w obsadzie. Na dalsze punkty programu złożył się prolog ze „Strasznego dworu" Moniuszki, wykonany przy udziale sił operowych pod batutą p. Barańskiego. Wykonawcy partyj Stefana, Zbigniewa i Macieja pp. Miller, Tarnawski i Ludwig pospieszyli z koleżeńską usługą jubilatowi i współudziałem swym dźwignęli ten numer programu na wyżyny artystycznego popisu operowego.

Zakończyło program ładne divertissement baletowe układu p. Koszutskiego, w którem wzięli udział gorąco oklaskiwani pp. Koszutscy, p. Merlińska oraz owacyjnie witane dzieci ze szkoły baletowej p. Koszutskiego: Jędruś Pyszyński, oraz Zosia Kowalikówna i Anielcia Chrościńska.

Po komedji Bałuckiego nastąpiła przy odsłoniętej kurtynie owacja dla jubilata. Artyści teatru Powszechnego z trupy dramatycznej, operetkowej i baletowej, ustawieni półkolem otoczyli p. Koszutskiego, do którego w pięknych słowach przemówił dyrektor Jarmiński, składając mu życzenia w imieniu całego personalu. Z przemówienia tego dowiedzieliśmy się, że p. Koszutski rozpoczął pracę na scenie warszawskiej, jako 9-letnie dziecko, a kształcony w szkole baletu wysunął się, dzięki usilnej pracy i zdolnościom, na pierwszorzędne stanowisko jako baletmistrz i instruktor. Przetrwał w Warszawie czasy najcięższego ucisku sceny polskiej pod rządami Palicyna, Karandiejewa i Iwanowa, poczem pracował na scenie łódzkiej. W roku 1904 zaangażowanym został do teatru lwowskiego, a w roku 1914 pozyskano cenionego artystę dla zespołu operetkowego drugiej sceny miejskiej, gdzie wprędce stał się podporą zespołu i ulubieńcem publiczności.

Tej sympatji dla p. Koszutskiego dała wyraz wymowny publiczność krakowska, gdy po przemówieniu dyrektora Jarnińskiego, a następnie reżysera operetki p. Lelewicza wynosić poczęto na scenę wśród owacyjnych oklasków widowni kosze, kwiaty, wieńce i upominki, z któych niebawem utworzył się przed wzruszonym jubilatem cały stos. Wśród upominków wymownym objawem koleżeńskiej sympatji były piękne dary od artystów i artystek operetki i komedji, których wspólna akcja jest wzruszającym objawem solidarności i łączności zawodowej, jednoczącej drużynę teatru Powszechnego.

TEATR MIEJSKI IMIENIA JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Z niezależnych od dyrekcji teatru im. J. Słowackiego powodów, dramat Stefana Grabińskiego ukaże się nieco później.

Gorączkowe przygotowania do wystawienia „Klątwy" w pełnym toku.

Najwcześniej wejdzie na afisz wznowienie tragedji Stanisława Wyspiańskiego „Sędziowie" z p. Heleną Wysocką w roli Jewdochy i „Elektry" z p. Wysocką w roli tytułowej.

„W noc wigilijną". Widowisko sceniczne w 5 odsłonach, pod powyższym tytułem, napisał dla sceny krakowskiej jeden ze znanych szeroko, wybitnych polskich literatów-publicystów krakowskich. Sztuka osnutą jest na reminiscencjach polskich z doby wielkiej wojny i porusza najżywotniejsze zagadnienia duszy polskiej wobec zadań dziejowej chwili. Akcja żywa i interesująca przystosowaną jest do wymagań sceny.

REPERTOAR

Piątek, 2 stycznia,	*7 wieczór:*	„Nina"
Sobota, 3 stycznia,	*7 wieczór:*	„Tartuffe"
Niedziela, 4 stycznia,	*3 po poł.:*	„Betleem polskie"
	7 wieczór:	„Asystent"
Poniedziałek, 5 stycznia,	*7 wieczór:*	„Nina".
Wtorek, 6 stycznia,	*3 po poł.:*	„Betleem polskie"
	7 wieczór:	„Nerwowi"
Środa, 7 stycznia,	*7 wierzór:*	„Tartuffe".

OBSADA RÓL.

NINA

dramat w 4 aktach Leopolda Kampfa
przekład Stanisława Sierosławskiego.

Profesor Willam Larson	Józef Sosnowski
Nina, jego żona	Anna Zielińska
Daisy, jego siostra	Zofia Ordyńska
Mario Silva, rzeźbiarz	Władysław Bracki
Ada Yeta, literatka	Konst. Bednarzewska
Liana	Marja Hryniewiczówna
Dr. Forget	Ryszard Wasilewski
Olga	Halina Kacicka
Signor Avanturi	Józef Orwid
Eliza, pokojówka	Anna Rostowska
Służący hotelowy	Henryk Modrzewski
Chłopiec hotelowy	Stanisław Kustowski

Kelner, chłopcy hotelowi, służący.

Reżyser: *Józef Sosnowski.*

TARTUFFE (ŚWIĘTOSZEK)

komedja w 5 aktach Moliera.
Przekład Boya.

Pani Pernelle, matka Orgona	Ada Kosmowska
Orgon	Julian Dobrzański
Elmira, żona Orgona	Konstancya Bednarzewska
Damis, syn Orgona	Włodzimierz Ziembiński
Maryanna, córka Orgona	Halina Kacicka
Walery, zalotnik Maryanny	Tadeusz Białkowski
Kleant, szwagier Orgona	Władysław Krasnowiecki
Tartuffe, świętoszek	Zygmunt Nowakowski
Doryna, pokojówka Maryanny	Zofia Dobrzańska
Pan Zgoda, woźny	Józef Orwid
Urzędnik królewski	Józef Motyczyński
Flipota, służąca pani Pernelle	Antonina Walczakowa

Rzecz dzieje się w Paryżu w domu Orgona.

Reżyser: *Teofil Trzciński.*

Nowa dekoracja pędzla art. mal. Zygmunta Wierciaka.

BETLEEM POLSKIE

jasełka w 3 aktach Lucjana Rydla,
z muzyką Michała Świerzyńskiego.

Król Herod	Bolesław Puchalski
Królowa	Amalja Rotter
Kanclerz (na dworze Heroda)	Julian Dobrzański
Hetman (na dworze Heroda)	Józef Maniewicz
Podskarbi (na dworze Heroda)	Adam Bystrzyński
Marszałek (na dworze Heroda)	Alfred Szymański
Śmierć	Władysław Krasnowiecki
Piast	Henryk Bielski
Kazimierz Wielki (Kacper)	Władysław Bracki
Władysław Jagiełło (Melchior)	Marjan Jednowski
Królowa Jadwiga	Helena Górska
Jan III. Sobieski (Baltazar)	Władysław Krasnowiecki
Husarz skrzydlaty	Alfred Szymański
Konfederat barski	Kazimierz Brandt
Kosynier Kościuszkowski	Włodzimierz Miarczyński
Legionista Dąbrowskiego	Henryk Modrzewski
Ułan z r. 1831	Janusz Nowacki
Powstaniec z r. 1863	Tadeusz Białkowski
Unita Podlaski	Stanisław Grolicki
Mieszczka z Ks. Poznańskiego	Anna Rostowska
Matka Boska	Marja Hryniewiczówna
Legionista z r. 1914	Włodzimierz Ziembiński
Żołnierz polski	Zygmunt Nowakowski
Obrońca Lwowa	* * *
Górnoślązak	Józef Motyczyński
Maciek	Stanisław Grolicki

Bartos	Wacław Szymborski
Walek	Józef Motyczyński
Stach	Stanisław Kustowski
Kuba	Henryk Modrzewski
Pierwsza matki	Józefa Modzelewska
Druga matki	Marja Malenowska
Trzecia matki	Antonina Walczakowa
Arcykapłan	Ryszard Wasilewski
Zwiastun	Julja Sokolicz

OSOBY Z SZOPKI:

Jędrek-mędrek	Włodzimierz Miarczyński
Dziaduś z torbą	Wacław Szymborski
Lejba, arendarz	Józef Orwid
Twardowski	Jan Guttner
Djabeł	Kazimierz Brandt

W akcie I krakowiak w cztery pary.

Reżyser: *Marjan Jednowski*

NERWOWI

komedja w 3 aktach W. Sardou i T. Barriere.

Bergerin, kapitalista	Wacław Szymborski
Marteau, właściciel domu	Juljan Dobrzański
Tyburcyusz, urzędnik poczty	Adam Bystrzyński
Cezar, siostrzeniec Marteau	Zygmunt Nowakowski
Tuffier, kapitalista	Marjan Jednowski
Ludwik, syn jego	Tadeusz Białkowski
Notarjusz	Kazimierz Brandt
August, służący Marteau	Stanisław Grolicki
Placyda	Helena Czarnecka
Pani Tuffier	Zofja Ordyńska
Łucja, córka Marteau	Irena Pobóg
Marja, przybrana córka Martea	Halina Kacicka

Rzecz dzieje się w Batignolles, w domu P. Marteau.

Reżyser: *Juljan Dobrzański.*

ASYSTENT

sztuka w 3 aktach Gabrjeli Zapolskiej.

Dr. Raczkiewicz	Julian Dobrzański
Asystent Henryk Mahoń	Janusz Nowacki
Prezes Sołtys	Józef Sosnowski
Nadradca Mazgajski	Wacław Szymborski
Radca Zabielski	Włodzimierz Miarczyński
Porsowski, medyk	Bolesław Puchalski
Dr. Barbara Raczkiewiczowa	Helena Czarnecka
Doktorowa Orzech	Konstancya Bednarzewska
Radczyni Konopajtys	Zofia Ordyńska
Nadradczanka Mazgajska	Zofia Dobrzańska
Panna Irena	Anna Roztowska
Mecenasowa Bierstockel	Helena Górska
Lilusia Bierstockel	Olga S.
Panna Stasia	Halina Kacicka
Gustawa Strzygoń	Zofia Białkowska
Rewidentowa Józefczykiewiczowa	Amalia Rotter
Rózia, masażystka	Marya Hryniewiczówna
Zosia, pokojowa	Helena Święcicka
Stefan, służący	Józef Orwid
Pokojówka	Marya Malenowska

Rzecz dzieje się w zakładzie przyrodo-leczniczym Dra Raczkiewicza „Gienciana".

Reżyser: *Józef Sosnowski.*

Nowe dekoracye pędzla Zygmunta Wierciaka.

TEATR BAGATELA.

Szopka krakowska. W noc „Trzech Króli" ukaże się w teatrze „Bagatela" „Szopka krakowska" pióra jednego ze znanych literatów. Rzecz ta wprowadzi szereg znanych typów i postaci krakowskich, wyjętych z tła dzisiejszych stosunków, a zaaranżowanych ze sceny urządzonej na wzór dawnej Norblinowskiej szopki.

Pocieszne figurki, artystycznie wykonane, uzupełnią wrażenie.

Przedstawienia dla dzieci w „Bagateli". Dyrekcja teatru „Bagatela" w chwalebnem usiłowaniu stworzenia repertoaru dla dzieci, urządza od pewnego czasu przedstawienia popołudniowe z programem zastosowanym do upodobań i pojęć dzieci. Kilka dotychczasowych „popołudniówek", które były dziełem pomysłowego sekretarza i artysty p. Dantego Baranowskiego odznaczały się trafnym i celowym układem programu, złożonego z recytacji, bajek, feeryj, lekkich komedyjek, deklamacji i tańców, w których czar swój roztoczyła ulubiona przez dziatwę Nina Doli, gorące oklaski zbierali pp. Berski, Hańska, Skalska, Kownacka i Maniusia Wianowska. Popołudniówki dla dzieci są rzetelną zasługą dyrekcji „Bagateli", która tym sposobem spełnia jedno z ważnych pedagogicznych zadań teatru.

Najbliższą premjerą będzie zabawna farsa w 3 aktach Maurycego Henequin'a, pod tyt.: „Czy jest co do oclenia?"

W przygotowaniu komedja p. t. „Miss Hobbs" i głośna sztuka Chiarellego, grana z wielkiem powodzeniem na scenach włoskich p. t. „Twarz i maska".

REPERTOAR.

Piątek, 2 stycznia,	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Tancerka".
Sobota, 3 stycznia,	4 *po poł.:*	Przedstawienie dla dzieci
	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Tancerka".
Niedziela, 4 stycznia,	4 *po poł.:*	„Dudek".
	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Kobieta bez skazy".
Poniedziałek, 5 stycznia,	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Konfekcja męzka".
	11 w nocy:	„W noc wigilijną Trzech Króli".
Wtorek, 6 stycznia	4 *popoł.:*	„Roztwór prof. Pytla".
	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Tancerka".
	11 w nocy:	„Szopka krakowska".
Środa 7 stycznia	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Kraków na szczudłach".

OBSADA RÓL:

TANCERKA

komedja w trzech aktach Melchiora Lengyel'a.

Lola	Iza Kozłowska
Bojdan	Ludwik Fritsche
Laszlo	Bolesław Brzeski
Tomy	Józef Dębowicz

Lingart	Stefan Bystrzyński
Masza	M. Sznage-Andruszewska
Nina	Jadwiga Hańska
Olga	Kazimiera Skalska
Joszi } członkowie Variete	Karol Marecki
Michalyi } członkowie Variete	Stanisław Posiadłowski
Ferencz } członkowie Variete	Antoni Mieczyński
Dyrektor	Wacław Kaliciński
Teresa	Janina Szreniawa
Służący	Józef Pawłowski

Rzecz dzieje się współcześnie.

Akt I. i III. w mieszkaniu Loli — akt II. w mieszkaniu Laszla.

Reżyser: *Franciszek Wysocki.*

Hrabia	Ludwik Fritsche
Adolf, służący sklepowy	Antoni Mieczyński
Domokos, urzędnik	Wacław Kaliciński
Mate, urzędnik	Stefan Orzechowski
Dokładna dama	Kazimiera Skalska
Niezadowolona dama	Jadwiga Hańska
Nerwowy pan	Ignacy Berski
Cierpliwa dama	Janina Szreniawa
Starszy pan	Karol Marecki
Posłaniec	Stefan Bystrzyński
Dorożkarz	Stanisław Posiadłowski

Rzecz dzieje się współcześnie na Węgrzech.

Reżyser: *Franciszek Wysocki.*

DUDEK

krotochwila w trzech aktach Jerzego Feydau'a.

Vatelin	Zygmunt Noskowski
Lucyna	Helena Łącka
Pontagnac	Stanisław Czapelski
Pani Pontagnac	Helena Orwid-Bruczowa
Redillon	Stefan Orzechowski
Soldignac	Ludwik Fritsche
Maggy	Halina Bilińska
Pinchard	Józef Trzywdar
Pani Pinchard	Marja Dąbrowska
Hieronim	Dante-Baranowski
Dyrektor hotelu	Karol Marecki
Wiktor	Wacław Kaliciński
Pierwszy komisarz	Józef Dębowicz
Drugi komisarz	Bronisław Maciejewski
Agent	Stefan Bystrzyński
Armandyna	Mila Czajkowska
Jan, służący	Stefan Bystrzyński
Klara	Kazimiera Skalska
Podróżny	Stan. Posiadłowski
Podróżna	Marja Kwiecińska

Rzecz dzieje się współcześnie w Paryżu.

Reżyser: *Zygmunt Noskowski.*

KOBIETA BEZ SKAZY

komedya w trzech aktach Gabryeli Zapolskiej.

Rena	Iza Kozłowska
Mila	Helena Łącka
Panna uświadomiona	Marja Tęczyńska
Mężatka bez przesądów	Mila Czajkowska
Kobieta wyższa	Kazimiera Skalska
Redaktor z chorą żoną w Zakopanem	Ludwik Fritsche
Poseł do Rady Państwa	Stefan Orzechowski
Człowiek bogaty i muzykalny	Ignacy Berski
Kaswin, praktykant konceptowy	Kazimierz Czyński Stefan Bystrzyński
Halski	Bolesław Brzeski
Pierwszy mąż bez przesądów	Józef Trzywdar
Drugi mąż bez przesądów	Dante-Baranowski
Agent	Józef Dębowicz
Michał, bardzo przystojny lokaj	Stanisław Czapelski
Pokojowa	Marja Kwiecińska

Rzecz dzieje się w mieście, w mieszkaniu Reny.

Reżyser: *Ludwik Czarnowski.*

KONFEKCJA MĘSKA

komedja w trzech aktach Franciszka Molnara.

Piotr Juhasz	Ludwik Czarnowski
Adela, jego żona	Lena Orwid-Bruczowa
Oskar, pomocnik handlowy	Bolesław Brzeski
Radczyni	M. Sznage-Andruszewska
Paulina	Helena Łącka
Filip, starszy pomocnik	Józef Dębowicz

TEATR MIEJSKI POWSZECHNY.

„Krzyżacy". Dyrekcja Miejskiego Teatru Powszechnego, w poczuciu swej misji kulturalno-oświatowej, wznawia wielkim sumptem pod względem kosztów wystawy scenicznej, nie grane od roku 1904 w Krakowie, wielkie dzieło historyczno-sceniczne „Krzyżacy", osnute na tle powieści Henryka Sienkiewicza, w inscenizacji Walewskiego. Reżyserja spoczęła w wytrawnych rękach p. Kazimierza Koreckiego. W sztuce bierze udział cały personal artystyczny. Rolę Danusi odtworzy p. Malicka, zaś rolę Zbyszka p. Jan Kucharski.

W repertoarze operetkowym pojawi się niebawem na scenie, wielce melodyjna operetka Fr. Lehara „Ewa" z panią Brzozowską w roli tytułowej i pp. Korabianką, Millerem, Minowiczem, Zbuckim w rolach głównych. Reżyser, dyr. Lelewicz dokłada wszelkich starań, aby operetka ta przyniosła nie mniej miłe wrażenie, jakiego doznawała widownia Teatru miejskiego im. Słowackiego przed sześciu laty podczas przedstawień „Ewy" granej wówczas przez gościnny teatr lwowski.

Stronę baletową operetki urozmaicą nowe ewolucje taneczne pomysłu baletmistrza Eug. Koszutskiego.

REPERTOAR.

Piątek, 2 stycznia,	7 1/4 *wiecz*	„Księżniczka Trebizondy"
Sobota, 3 stycznia,	3 *po poł.*	„Boże Narodzenie"
	7 1/4 *wiecz.*	„Straszny dwór" „Teatr amatorski"
Niedziela, 4 stycznia,	3 *po poł.*	„Potasz i Perlmutter"
	7 1/4 *wiecz.*	„Białe fartuszki"
Poniedziałek, 5 stycznia,	7 1/4 *po poł*	„Hrabia Luksenburg"
Wtorek, 6 stycznia,	3 *po poł.*	„Boże Narodzenie"
	7 1/4 *wiecz.*	„Straszny dwór" „Teatr amatorski".
Środa, 7 stycznia,	7 1/4 *wiecz.*	„Baron cygański"

OBSADA RÓL:

KSIĘŻNICZKA TREBIZONDY

operetka w 3 aktach Ruttera. Przekład Wł. L. Anczyca
Muzyka Jakóba Offenbacha.

Habakuk XXXIX, książę Eselringen-Durst-Durst-Durst-Hocken-Bocken-Sachsen Fritz-Donnerwetter	Leopold Zbucki
Rafael jego syn, następca tronu	Stefania Harasimowicz
Sparadrap, ochmistrz ks. Rafaela	Andrzej Lelewicz
Capriolo, dyrektor towarzystwa ekwilibrystyczno-gimnastycznego	Edmund Minowicz

Paola, jego siostra . . . . Adolfina Zimajer
Regina } jego córki . . . . Sydonia Rotowska
Żanetta . . . . Marja Korabianka
Tremollini, bajazzo w towarzystwie Capriola . . . . Henryk Miller
Riccardi } paziowie księcia . . . . Stefania Wałkówna
Flaminio . . . . Janina Kalnicka
Francesco . . . . Marja Pielichowska
Finochini . . . . Karolina Czechówna
Broccoli . . . . Kazimiera Lutówna
Pastorello . . . . Celina Pielichowska
Dyrektor loterji . . . . Wincenty Czerski

Strzelcy książęcy, paziowie, orszak księcia, lud. — Rzecz dzieje się w państwie Habakuka XXXIX-go. — Akt I.: przed „budą" towarzystwa ekwilibrystyczno-gimnastycznego. Akt II.: na zamku, wygranym przez Capriola. Akt. III.: w rezydencji ks. Habakuka.

W akcie I. „wkładka": duet Sparadra i Paoli, słowa Józefa Wiśniowskiego, muzyka (na motywach J. Offenbacha) Jarosł. Leszczyńskiego.

Tańce i ewolucye układu Eugenjusza Koszutskiego.

Kapelmistrz: *Jarosław Leszczyński.* Reżyser: *Andrzej Lelewicz.*

BOŻE NARODZENIE

jasełka w 3 aktach ze śpiewami i tańcami.
Słowa i muzyka Michała Świerzyńskiego.

Archanioł . . . . Antonina Klońska
Aniołek-dziecię . . . . Janka Stępniowska
Mateusz . . . . Henryk Heniowski
Józef . . . . Ludwik Wierzbicki
Baltazar . . . . Stanisław Jaworski
Szlachcic . . . . Ferdynand Sarnowski
Jego wnuczka . . . . Pelagia Relewiczówna
Maciej dudarz . . . . Leopold Zbucki
Żyd . . . . Edmund Minowicz
Bartosz, lirnik . . . . Wacław Kolwas
Wojtek . . . . Jan Kucharski
Stach . . . . Ludwik Biegalski
Kuba . . . . Teodor Kramus
Tomek, góralik . . . . Karol Łukawski
Kasper . . . . Gustaw Lasowicz
Franek . . . . Eugeniusz Kuszutski
Rzeźnik . . . . Eugeniusz Butrymowicz
Masarz . . . . Wiktor Bojnarowski
Szewc . . . . Wincenty Czerski
Marcinowa } przekupki . . . . Cecylia Horowiczowa
Michałowa . . . . Leonia Krajewska
Jędrek } terminatorzy . . . . Marja Żelska
Antek . . . . Stefania Wałkówna
Rózia } służące . . . . Karolina Czechówna
Kasia . . . . Wanda Kaliska
Żołnierz 1. . . . . Władysław Szkocki
Żołnierz 2. . . . . Kazimierz Sawicki

Aniołowie, pasterze, rzemieślnicy.

Obraz 1: Sen pasterzy. — Obraz 2: W drodze do Betleem.

Obraz 3: U żłóbka.

Reżyser: *Kazimierz Korecki.*

TEATR AMATORSKI

krotochwila w 2 aktach Michała Bałuckiego.

Burmistrz Tromboliński . . . . Leopold Zbucki
Agata, jego żona . . . . Aniela Kolman

Dorcia, ich córka . . . . Marja Malicka
Sędzia . . . . Stanisław Jarniński
Smętnicka . . . . Cecylja Horowiczowa
Sydonja, jej córka . . . . Leonia Krajewska
Adolf Hubiczek, inżynier . . . . . . Eugenjusz Koszutski
Kancelista . . . . Gustaw Lasowicz

Rzecz dzieje się w małem miasteczku prowincjonalnem.

Reżyser: *Stanisław Jarniński.*

STRASZNY DWÓR

prolog z opery Stanisława Moniuszki.

Stefan . . . . Henryk Miller
Zbigniew . . . . Stanisław Tarnawski
Maciej . . . . Adam Ludwig

Rzecz dzieje się w obozie wojennym.

Kapelmistrz: *Stefan Barański.* Reżyser: *Stanisław Tarnawski.*

POTASZ I PERLMUTTER

amerykańska krotochwila w 3 aktach, napisał Monte Glass.
(Opracował Ludwik Śliwiński).

Abraham Potasz . . . . Leopold Zbucki
Rozalja, jego żona . . . . Leonia Krajewska
Irma, ich córka . . . . Mara Zdańska
Moryc Perlmutter . . . . Stanisław Jarniński
Ruta Goldman, artystka krajczyni . . . Antonina Klońska
Pozdnikow, handlowiec . . . . Ferdynand Sarnowski
Izaak Feldmann, obrońca karny . . . . Jan Kucharski
Bohdan Wasiljew, urzędnik firmy „Potasz i Perlmutter" . . . . Eugenjusz Magnuszewski
Rabiner, komiwojażer . . . . Edmund Minowicz
Steiermann, kapitalista . . . . Wincenty Czerski
Marfy, adwokat . . . . Stanisław Jaworski
Agent, kolporter . . . . Edward Rewski
Miss Cohn, przepisywaczka na maszynie Marja Żelska
Miss de Van . . . . Władysława Kmiecikówna
Miss O'Merlin . . . . Maryla Merlińska
Sydney, chłopiec do posyłek . . . . . Karol Łukawski
Posłaniec . . . . Ludwik Biegalski
1. policyant . . . . Teodor Kramus
2. policyant . . . . Władysław Szkocki

Rzecz dzieje się w Nowym Yorku.

Reżyser: *Stanisław Jarniński*

BIAŁE FARTUSZKI

wodewil ze śpiewami i tańcami w 4 aktach Konst. Krumłowskiego.
Muzyka Stanisława Ekiera.

Pani Siennicka . . . . Cecylia Horowiczowa
Adela } jej córki . . . . Janina Morska
Janka . . . . Marja Żelska
Zdzisław, młody lekarz . . . . Eugenjusz Magnuszewski
Hipcio, profesor gimnazjalny . . . . Jan Kucharski
Stanisławowa, praczka . . . . Aniela Kolman
Feliks, ekspres . . . . Edmund Minowicz
Hilary, kamerdyner . . . . Wacław Kolwas
Rudek, czeladnik szewski . . . . . . Eugenjusz Koszutski
Bronka, służąca . . . . Marja Zdańska

Stefka	służące	Pelagja Relewiczówna
Marynia		Stefania Wałkówna
Julka		Karolina Czechówna
Wikta		Janina Kalnicka
Frania		Celina Pielichowska
Zosia		Janina Kaliska
Władzia		Kazimiera Lutówna
Kucharz		Ludwik Biegalski
Lokaj		Karol Łukawski
Stróż		Władysław Szkocki

Rzecz dzieje się współcześnie w Krakowie.
Muzykę do „Piosenki ekspresa" w akcie I. dorobił Jarosław Leszczyński.

Tańce i ewolucje układu Eugenjusza Koszutskiego.
W akcie III. „Felek i Rudek na Bielanach" odtańczą: P. Relewiczówna, K. Czechówna, E. Minowicz i E. Koszutski.

Kapelmistrz: *Jarosław Leszczyński.* Reżyser: *Edmund Minowicz*

BARON CYGAŃSKI

opera sceniczna w 3 aktach Jana Straussa.
(Libretto J. Schmitzera w tłumaczeniu M. Turczyńskiego).

Hrabia Piotr Homonay	Adam Ludwig
Conte Carnero, komisarz królewski	Andrzej Lelewicz
Sandor Barinkay, młody emigrant	Henryk Miller
Kalman Żupan, bogaty hodowca wieprzów w Banacie	Stanisław Tarnawski
Arsena, jego córka	Marja Korabianka / Sydonia Rotowska
Mirabella, guwernantka w domu Żupana	Adolfina Zimajer
Ottokar, jej syn	Czesław Rawita
Czipra, stara cyganka	K. Sawicka-Feldmanowa
Saffi	Jadwiga Brzozowska / Wanda Hendrichówna
Pali, cygan	Wincenty Czerski
Joszi (cyganie)	Michał Pilch
Terko (cyganie)	Wiktor Bojnarowski
Michaly (cyganie)	Edward Rewski
Burmistrz Wiednia	Ludwik Wierzbicki
Herold	Ludwik Biegalski
Józiek, latarnik	Stefania Wałkówna
Mały cygan	* * *
Istvan, parobek Żupana	Karol Łukawski.

Przyjaciółki Arseny, młodzi czikosi, cyganie, cyganki i dzieci cygańskie, drabanci, grenadjerzy, huzarzy, markietanki, dworzanie, damy dworu, rajcy, lud itd.

Akt I. w Banacie. — Akt II. we wsi cygańskiej w Banacie. — Akt III. we Wiedniu.

Tańce i ewolucje układu Eugenjusza Koszutskiego.

Balet: W akcie II. „Czardasz" odtańczą Paulina i Eug. Koszutscy.

Kapelmistrz: *Stefan Burański,* Reżyser: *Andrzej Lelewicz.*

TEATR NOWOŚCI.

R e v u e o p e r e t k o w e. Z okazji „święta sylwestrowego" i dni następnych, zanim wejdą na afisz przygotowane nowości repertoarowe — dyrekcja teatru wypełniła kilka wieczorów p r z e g l ą d e m o p e r e t k o w y m. Jest to niejako przegląd dotychczasowego repertoaru w celniejszych wyjątkach granych dotychczas operetek, przy udziale wszystkich wybitniejszych artystów i artystek sceny Nowości.

Przeciągłymi oklaskami darzono wykonawców: pp Czernekównę, Wandyczową, Józefowiczową, Latajnera-Lawińskiego, Józefowicza, Solnickiego i Remina. Osobna wzmianka należy się p. Latajnerowi-Lawińskiemu za jego Paly w urywku operetki „Tam, gdzie skowronek śpiewa"; była to dla widza-inteligenta perełka programu. Punkt piąty („Niobe") był zbyteczny; niewłaściwą obsadą roli Niobe raził w dobranej całości. I jeszcze jedna uwaga pod adresem dyrekcji: możeby p. Romańskiemu udało się nauczyć niektórych statystów tempa walca, aby w „corps de ballet" na pierwszym planie sceny nie widać było kłótni z pojęciami prymitywnego tańca. — Batutę, utrzymującą scenę z orkiestrą w zupełnej harmonji dzierżył kapelmistrz Górzyński. *s. p.*

O k o ł o 9. s t y c z n i a b. r. ujrzy światło kinkietów arcywesoła, trzechaktowa operetka Lehara „W e s o ł a w d ó w k a" z p. Teodozją Wandyczową w roli tytułowej i p. Józefem Solnickim w roli Daniluka. Dyryguje kapelm. Zdzisław Górzyński.

N a j b l i ż s z ą n o w o ś c i ą w repertoarze po „Wesołej wdówce" będzie wystawiona około 20 b. m. trzechaktowa melodyjna i fabularnie wesoła operetka Falla „R o z w ó d k a" z p. Bronisławą Krajewską w roli tytułowej. Batutę dzierży p. Wallek-Walewski.

Z k o ń c e m s t y c z n i a b. r. ukaże się na scenie nowość, grana po raz pierwszy w Krakowie, a w Warszawie ciesząca się ciągle pełnym sukcesem kasowym, operetka „T a r g n a d z i e w c z ę t a" z bardzo piękną, oryginalną muzyką Jacobi'ego, komponowaną na motywach amerykańskich. A więc partyturę urozmaicają two-steppy, tanga etc. W rolach głównych: panie Wandyczowa, Czernekówna, Józefowiczowa i panowie: Latajner-Lawiński, Solnicki i Józefowicz.

N o w a o p e r e t k a. Kompozytor wystawionej obecnie we Lwowie operetki p. t. „Seans", p. Fr. Konior złożył w dyrekcji partyturę i libretto tej nowości w celu wystawienia jej na scenie Teatru Nowości.

REPERTOAR.

Piątek, 2 stycznia,	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Polska krew".
Sobota, 3 stycznia,	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Przegląd operetkowy".
Niedziela, 4 stycznia,	4 *po poł.:*	„Wice-małżonek".
	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Przegląd operetkowy".
Poniedziałek, 5 stycznia,	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Niobe".
Wtorek, 6 stycznia,	4 *po poł.:*	„Przegląd operetkowy".
	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Przegląd operetkowy".
Środa, 7 stycznia,	$7^1/_2$ *wieczór:*	„Polska krew".

OBSADA RÓL:

POLSKA KREW

operetka w 3 aktach L. Steina. — Muzyka Oskara Nedbala.

Akt I. — Na balu. — Akt II. Klucznica. — Akt III. Złote kłosy.

Jan Zaremba . . . . L. Latajner-Lawiński
Helena, jego córka . . . . Marja Czernekówna
Hr. Bolesław Barański . . . . Józef Józefowicz
Bronisław Popiel, jego przyjaciel . . . . Józef Solnicki
Wanda Krasińska, tancerka . . . . . . Karolina Józefowiczowa
Jadwiga, jej matka . . . . Helena Rudlicka
Mirski . . . . Zygmunt Ujhelli
Górski . . . . Miecz. Socha-Soliński
Woliński . . . . Fryderyk Klimek
Senowicz . . . . Edmund Zduleczny
Panna Drygalska . . . . Jadwiga Urbańska
Hr. Napolska . . . . Anna Heiderówna
Jędrek, sługa Bolesława . . . . Feliks Mirski

Goście balowi, panowie, lud.

Tańce i ewolucje układu baletmistrza E. Romańskiego.

Kapelm.: *Zdz. Grünberg-Górzyński.* Reżyser: *L. Latajner-Lawiński.*

PRZEGLĄD OPERETKOWY

1. **Uwertura z operetki J. Gilberta**
Cnotliwa Zuzanna

2. **Tam, gdzie skowronek śpiewa**
operetka Fr, Lehara. — Akt I. Scena 8.
Małgosia . . . . Marja Czernekówna
Joszi, parobek . . . . . . Bolesław Remin
Janos, parobek . . . . . . Mieczysław Soliński
Czardasz odtańczy Corps de ballet.

3. **Cnotliwa Zuzanna**
operetka J. Gilberta. — Akt III. Scena 8.
Baron Konrad . . . . L. Latajner-Lawiński
Zuzanna . . . . Marja Czernekówna
Alexis, garson . . . . Mieczysław Soliński
Hubert . . . . Józef Solnicki
Renee . . . . Józef Józefowicz

4. **Miłość walca**
operetka B. Granichstaedtena. — Akt II.
Hrabia Laczi . . . . Władysław Ochrymowicz
Maska . . . . Teodozja Wandyczowa
Józef, lokaj . . . . Józef Solnicki
Gryzetki

5. **Niobe**
operetka O. Straussa. — Akt II. Scena 5.
Kornel . . . . Bolestaw Remin
Niobe . . . . Bronisława Krajewska

6. **Polska krew**
operetka O. Nedbala. — Akt I. Scena 10.
Bolesław . . . . Józef Józefowicz
Wanda . . . . Karolina Józefowiczowa

7. **Wice-małżonek**
operetka E. Eyslera. — Akt I. Scena 7.
Fryc . . . . Józef Solnicki
Rózia . . . . Marja Czernekówna
Panowie — Panie

8. **Tam, gdzie skowronek śpiewa**
operetka Fr. Lehara. — Akt II. Scena 7
Palý . . . . L. Latajner-Lawiński
Panie

9. **Romans na dachu**
operetka P. Stojanowicza. Akt II. Finał.
Baron Erwin . . . . Józef Józefowicz
Pani Schwabinger . . . . . Helena Rudlicka
Winkler . . . . L. Latajner-Lawiński
Hubert . . . . Bolesław Remin
Brössel . . . . E. Pilarski
Rorbeck . . . . Zygmunt Ujhelli
Tonia . . . . Łucja Zubrzycka
Zosia . . . . Stefanja Kosińska

10. **Cnotliwa Zuzanna**
operetka J. Gilberta. — Akt II. Scena 7.
Renee . . . . Józef Józefowicz
Gryzetki.

11. **Miłość walca**
operetka B. Granichstaedtena. — Akt III. Scena 5.
Laczi . . . . Władysław Ochrymowicz
Alicja . . . . Teodozja Wandyczowa
Hr. Lajosz . . . . L. Latajner-Lawiński

12. **Polska krew**
operetka O. Nedbala. — Akt III. Scena 1.
Helena . . . . Marja Czernekówna
Hr. Bolesław Barański . . . Józef Józefowicz
Mirski . . . . Zygmunt Ujhelli
Dożynki — Modlitwa — Krakowiak.

Kapelmistrze: *Bol. Wallek-Walewski* i *Z. Grünberg-Górzyński.*

WICE-MAŁŻONEK

operetka w 3 aktach O. Friedmana i L. Herzera.
Muzyka Edmunda Eyslera. Tłumaczył K. Krumłowski.

Książe Anatol Lohenstein . . . . . . Józef Józefowicz
Hrabianka Lili Waldeck . . . . Bronisława Krajewska
Hr. Klemens Waldeck . . . . Ernest Pilarski
Baronowa Nasturcya Grimmhausen . . . Helena Rudlicka
Fryc . . . . Józef Solnicki
Rózia Szampańska . . . . Marja Czernekówna
Bonifacy, kamerdyner księcia . . . . . Miecz. Socha-Soliński
Picolo . . . . A. Wallek-Walewska
Gość . . . . Feliks Mirski
Fryzyer . . . . Piotr Czechowski

Dama	Łucja Zubrzycka
Płatniczy	Edmund Zduleczny
Pokojówka 1	Anna Heiderówna
Pokojówka 2	Felicya Szafraniówna
Służący 1	Fryderyk Klimek
Służący 2	Franciszek Bizoń

Akt I. Nocna kawiarnia. — Akt II. i III. W pałacu księcia,

Tańce i ewolucje układu baletmistrza E. Romańskiego.

Kapelmistrz: *B. Wallek-Walewski.* Reżyser: *dyr. Tadeusz Pilarski.*

NIOBE

operetka w 3 aktach a 4 odsłonach Oskara Blumenthala. Muzyka Oskara Strausa.

Niobe, statua	Bronisława Krajewska
Piotr Dunn, agent asekuracyjny	L. Latajner Lawiński
Harriet, jego żona	Helena Scholz
Hetty, jego córka	Marja Czernekówna
Ellen, jego szwagierka	Helena Rudlicka
Kornel Dambury	Bolesław Remin
Innings	Ernest Pilarski
Mister Tomkins	Zygmunt Ujhelli
Magdalena Mifton, guwernantka	Anna Wallek-Walewska
Molly, służąca u Dunna	Stefania Kosińska
Dr. Stephenson	Jan Kotschy
Urzędnik policyjny	Jan Norwid
Chłopiec hotelowy	Anna Wallek-Walewska
1 członek klubu	Miecz. Socha-Soliński
2 członek klubu	Ignacy Jedliński
3 członek klubu	Jan Wierzbowski
Monter	Edmund Zduleczny

7 córek Niobe

Rzecz dzieje się akt I. i II. w mieszkaniu Dunna, akt III. w hotelu Royal. — W akcie II-gim **Taniec posągów**.

Tańce i ewolucje układu baletmistrza E. Romańskiego.

Kapelmistrz: *B. Wallek-Walewski.* Reżyser: *L. Latajner-Lawiński*

PRZEGLĄD KINOTEATRÓW.

KINO SZTUKA.

„Ecce Homo“ Staraniem ś. p. generała Kitschenera doszło w Anglji do skutku wielkie przedsiębiorstwo: zobrazowania życia Chrystusa Pana na tle historycznych miejscowości w Egipcie i Ziemi świętej.— Tysiące ludzi wzięło w tem przedstawieniu udział, a poszczególne akty Chrystusowej misji zbawicielskiej przedstawione zostały wiernie według obrazów światowej sławy mistrzów-malarzy — jak: Angelico, Correggio, Perugino, Rafael, Leonardo da Vinci i Donatteli.

Arcydzieło to filmowe p. t. „Ecce homo“ zilustrowano śpiewem chóralnym najznakomitszych wokalistów polskich i solistów opery, oraz muzyką orkiestralną.

Olbrzymi koszt tego przedstawienia podjętego przez dyrekcję krakowskiego kinoteatru „Sztuka“, nie wpłynął na zwyżkę cen miejsc popularnych, to jest: 3, 4, 5 i 6 rzędów, a przeto zostało umożliwionem najszerszym warstwom korzystanie z tego podniosłego, pełnego piękna i prawdy widowiska kinematograficznego.

Przedstawienia rozpoczną się z dniem 3 stycznia.

KINO-WANDA.

Począwszy od czwartku, 1 stycznia 1920, wyświetla Kino-Wanda dramat w 4 częściach p. t. „Kobieta i pajac“. Interesujący ten dramat mieliśmy sposobność w r. 1914 widzieć wystawiony w żywem słowie na scenie teatru miejskiego z p. Mrozowską w głównej roli. Na filmie postać kobiety-demona tworzy Lya Mara. „Kobieta i pajac“ jest atrakcją w doborowych programach tego, na pierwszorzędnej stopie utrzymanego teatru świetlnego.

KINO OPIEKA.

„Platoniczne małżeństwo“, komedja w 4 aktach, której fabuła opiera się na eksperymentach transformacyjnych, jest na ekranie od środy, 31 grudnia 1919 do piątku 2 stycznia 1920 r. włącznie. W głównej roli Mia May.

Od soboty, 3 stycznia począwszy, wchodzi na program senzacyjny dramat w 4-ech serjach p. t. „Krwawe zmory Paryża“. Film z wytwórni Fy. Gaumont, reżyserja oraz pierwszorzędna obsada ról zapewniają widowisku liczną frekwencję widzów.

Redaktor nacz. Władysław Prokesch. Kierownik graf. Juljusz Szyller. Redaktor odpow. Stefan Przepolski.
Wydawcy: Stefan Przepolski i Juljusz Szyller. Drukarnia Związkowa w Krakowie, ul. Mikołajska 13.

DRUKARNIA ZWIĄZKOWA W KRAKOWIE.